

**Внесено зміни до Порядку реагування на випадки булінгу
(цькування) та Порядку застосування заходів виховного впливу
наказом МОН № 961 від 18.06.2026 року.**

Відповідний наказ набрав чинності 11 серпня.

Нагадаю, що раніше Кабінет Міністрів України затвердив дві постанови, відповідно до яких захист дитини від булінгу має провадитися у контексті захисту від насильства та жорстокого поводження. Це:

✔ Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми (постанова № 1513 від 19.11.2025 р.);

✔ Типова програма унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми (постанова № 658 від 04.06.2025 р.).

Тому ініційовані зміни до наказу МОН.

Нижче зазначено про найважливіші аспекти наказу:

! дії закладу освіти щодо запобігання булінгу та реагування на нього визначає положення закладу освіти про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми, яке розробляється з урахуванням ряду документів;

! ознаки насильства/жорстокого поводження з дитиною тепер нормативно окреслені, що важливо, адже Закон України “Про охорону дитинства” та Закон України “Про освіту” вказують на певні обов'язки керівника закладу освіти та працівників/педагогічних працівників саме у разі виявлення таких ознак;

! насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється 2 і більше разів протягом 12 місяців з дня реєстрації повідомлення про перший випадок насильства або з дня вчинення першого насильства (незалежно від наявності повідомлення та/або реєстрації повідомлення про перший випадок насильства);

! кожне повідомлення про можливий випадок насильства, що надійшло до керівника закладу освіти, реєструється у день його надходження у спосіб, визначений закладом освіти. Якщо надійшло у вихідний, святковий, інший неробочий день або в позаробочий час, що визначені відповідно до закону, його реєстрація відбувається в перший за ним робочий день;

! протягом однієї доби з дня реєстрації повідомлення керівник закладу освіти зобов'язаний його розглянути, а у разі виявлення ознак насильства:

1) невідкладно (у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення ознак насильства):

- вжити заходів для припинення насильства та унеможливлення повторного вчинення насильства;

- повідомити про це батьків дитини (крім випадку, коли кривдниками дитини є батьки);

- письмово повідомити уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування закладу освіти з одночасним інформуванням про це територіального органу Національної соціальної сервісної служби України, Державної служби у справах дітей;

- за потреби викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги;

2) не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення скликати засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми;

! у закладі освіти створюється **ОДНА !!** комісія для реагування на випадки одноразового насильства і на випадки можливого булінгу як систематичного насильства між учасниками колективу – комісія з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми, порядок формування і затвердження складу комісії, регламент її роботи, мета, завдання, принципи її діяльності, права і обов'язки членів комісії визначаються Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513;

! встановлення факту вчинення булінгу (цькування) не є метою чи завданням комісії, встановлюється цей факт виключно рішенням суду, яке набрало законної сили;

! рішення комісії приймаються з обов'язковим дотриманням принципу найкращих інтересів дитини; комісія зобов'язана забезпечити право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості;

! комплекс заходів виховного впливу визначається та реалізується таким чином, щоб: не завдавати додаткової шкоди психологічному стану учасників колективу; не допускати повторної травматизації; забезпечувати право дитини на безпечне освітнє середовище;

! застосування заходів, спрямованих на примирення сторін, допускається виключно: за добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників; за умови відсутності ризику повторного насильства або шкоди; з урахуванням висновку практичного психолога (за наявності);

! за відсутності судового рішення про направлення особи, яка вчинила булінг (цькування) для проходження програми для дітей та інших осіб, які вчинили булінг (цькування) комісія може рекомендувати такій особі пройти зазначену програму на добровільній основі, а діти віком до 16 років можуть пройти таку програму за згодою батьків (інших законних представників дитини). Також комісія може рекомендувати особам, які стали свідками або постраждали від насильства, зокрема булінгу (цькування), проходження Типової програми для дітей та інших осіб, які постраждали від булінгу (цькування) або стали його свідком.

